

Philippians

Paul Bimbom Bedberre Nawu God Nuye Bininj kore Kunred Philippi

Philippians 1:1-2

¹ Ngaye nawu Paul ngabimbun nahni djurra. Dja nganedjarrkdi nawu Timothy kondah, nawu ngad nganebokenh nganedjalmarnedurrkmirri nuye Christ Jesus. Ngaye ngabimbom ngudberre bininj nawu God nuye, ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ Jesus dja ngurrihni kore kunred Philippi. Nahni djurra bedberre warridj birrimekbe bininj kore ngudda nawu kabirriwohrnahwohrnan* dja mak nawu kabirridurrkmirri kore yiwarrudj ngarre. ² Ngaye ngadjare God nawu karriyime Ngabbard, dja mak Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu ngundidjalkongibun dja mak ngundiwon kunmodmikenh.

Ngaye Paul Ngahdjaldi Yiwarrudj Ngudberre Munguyh

Philippians 1:3-11

³ Ngaye burrbun ngudberre munguyh dja wanjh ngahdjalmajnjbun God bu nguddakenh ngudberre. ⁴ Bu ngaye ngahdi yiwarrudj ngudberre, wanjh ngadjalnjlngmak munguyh. ⁵ Yoh, ngad karridjarrkkarme manbu yiwarrudj bu

* **1:1** Yikahwi bininj kabindingeybun bininj nawu kabindiwohrnan birribuyika kore yiwarrudj “bishop”.

ngad wanjh karridjarrkyikadjurren mahni kunwok kunmak duninh kore kerrngehkenhni dja mak bu bolkkime munguyh. ⁶ God dedjingmey kurduyimeng kundjalmak duninh ngudberre, wanjh nungka kayakwon kore kadjaldurrkmirri kukange ngudberre kore kunbarnangarra bu Christ Jesus kamdurndeng kabolkyime. Ngaye kuhni ngaburrbun bu djalwoybukkih duninh.

⁷ Ngaye djalburrbun ngudberre rowk bu kuninjkunukenh, kore kuhni mandjad duninh. Kunmekbekenh ngudda munguyh karrme ngudberre kore kukange ngardduk. God kankongibun kadberre munguyh, ngudda dja mak ngaye. Bolkkime ngaye wanjh ngahrurrkkendi kore prison, dja yikahwi mak ngaye ngabenmarnemulewan bininj manbu kunwok kunmak duninh dja ngabenbukkabukkan kore kunmekbekenh ba bu bedda kabirriwoybukwon. Bonj, dja wanjh kadjarrkberre rowk. ⁸ Ngaye wanjh marnedjare ngudberre yiman kayime Christ Jesus kanmarnedjare. God ngankangenan kore kunwoybuk ngayime.

⁹ Bolkkime ngaye ngahdjaldi yiwarrudj dja ngahdjaldjawan God bu kunmekbekenh ba nungka ngunmarnbun ngudberre bu ngurrimarnedjaremerren bulkkidj duninh, dja waridj ngurriwernhborlhmen nungka, dja mak bu ngurridjalburrbun bu djal mandjad. ¹⁰ Dja ngadjawan bu nungka ngunmarnbun ba bu ngurridjalburrbun kore kunmayali mandjad. Wanjh kunukka kalukburrk bu kabolkyimeran Christ nuye kunbarnangarra, ngudda ngurridjalmaknin kore nungka, dja minj ngunwe-

lengname bu njalehnjalekenh. ¹¹ Dja mak Jesus Christ ngunmarnedurrkmirri ngudberre bu ngunmarnbun ngurridjalmak nawu bininj kore ngurridjalkurduyime kunmak, ba bu birribuyika bininj rowk kabirriyime bu God nawu namakkaykenh duninh, dja kabirriburlume nungka.

Bu Paul Kayolyolmerren Kore Kahrurrkkendi Manbu Prison

Philippians 1:12-19

¹² Ngardduk nawu karridangerrinj, ngaye ngadjare ngudda ngurriburrbun bu kuninj-kunukenh. Ngaye bu kunwarrekenh ngan-marnekurduyimerranj ngaye dja bu ngandikur-rmeng kore ngahrurrkkendi manbu prison. Dja bonj, bu ngahdi kondah wanjh manbu kunwok kunmak nuye Jesus kahdjalwarlah-men! ¹³ Ngayime bu birriwern bininj ngandi-wobek kang ngaye bu bolkkime ngahdi. Djamun nawu kabirrirurrknahnan kondah kore kunrur-rkkimuk, dja mak nawu birribuyika bininj rowk, wanjh kabirriburrbun bu ngaye ngandikukkang wirlmurrng rayek duninh dorreng kunmek-bekenh bu Christkenh ngabenmarnemulewan birriwern bininj. ¹⁴ Dja mak birriwern bininj nawu ngad karridangerrinj kore nawu Kawohrnan Rowk, bedda kabirriburrbun bu ngaye ngahdukkayindi, wanjh kabirrikangebukmen ngayekenh dja kabindimarnemulewan bininj bu Jesuskenh, minj mak kabindikengehme.

¹⁵ Kumekbe nawu yikahwi bininj birribuyika kabindimarnemulewan bu Christkenh kore minj kunmakkenh, kunubewu bedda

kabirrikirnworren bu ngayekenh dja mak kabirridjaldjare yimankek ngandiyurrhke ngaye. Dja yikahwi nawu birribuyika kabirrimulewan nawu Christ kore kunmakkenh. ¹⁶ Bedda wanjh ngandimarnedjare ngaye, dja kabirriburrbun bu God ngankurrmeng kondah ba bu ngamarnemulewan kunwok kunmak duninh kore ngabenbukkabukkan nawu birriwarlahkenh bininj rowk. ¹⁷ Birrimekbe bininj nawu kabirrihmulewan bu minj kunmakkenh, wanjh kabirriyime bu djal bedmandeleng kore bedberrekih ba bu kabirriburlumerren. Bedda mak kabirridjaldjare ngandimarnekarrerayekwon ngaye bu ngarrukkayindi wirlmurrng dorreng kondah. ¹⁸ Bonj. Marneyime ngudberre. Ngaye ngadjalnjlngmak duninh bu kunmekbekenh nawu birriwern bininj kabirrimulewan bu Christkenh. Yikahwi kore kunmakkenh, yikahwi kabirriyime kore kunwarrekenh. Dja bonj! Bu bedda kabirriyolyolme nawu Christ, wanjh kunwernhkuken, dja ngadjalnjlngmak.

Yoh, dja ngaye ngadjalnjlngmarmarr munguyh. ¹⁹ Ngaye ngaburrbun bu ngudda kandimarnedi yiwarrudj, dja mak nawu Namalngmakkaykenh nuye Jesus Christ nganbidyikarrme ngaye. Wanjh kumekbebeh, ngaye ngadjalburrbun kunmak nganmarnekurduyimerran, dja ngabongyerrkme.

*Bu Ngandibun Ngarrowen Nuye Jesus, Wanjh
Kunukka Kundjalmak
Philippians 1:20-26*

²⁰ Kore kahdokme nawu njalehnjale ngadjare, ngaye munguyh ngadjalburrbun kore kuninjkukenh. Bu ngaye ngahdjaldarrkiddi, ngaye munguyh ngahdjare ngahkurduyime kore kunmakkenh nuye Christ. Bu bolkkimekenh, ngaye wanjh ngadjare bu ngakangebukmen dja mak minj ngakele bu ngabenmarnemulewan nungkakenh. Bu ngaye ngadjaldarrkid dja mak yiman bu ngarrowen, wanjh ngaye ngabendjal-madbun bu bininj kabirriburlume Christ. ²¹ Dja bu ngaye ngadjaldarrkid, wanjh kunukka ngaye munguyh Christ nganebelbmiyindi. Dja bu ngarrowen, wanjh kunukka kunwernhmak duninh. ²² Bu yiman kunburrk ngardduk ngadjaldarrkid, wanjh kuhni ngaye ngadjalkurduyime kunmak nuye kore Christ. Nawu ngaye ngadjalnjlngmak bu yiman ngarrarrkid dja mak bu ngarrowen. Adju, baleh ngadjare nganmarneyimeran? ²³ Ngaye minj ngadjarrngbun bu baleh manbu karrokme kore ngaye ngardduk. Ngaye ngadjaldjare ngabawon mahni kundarrkid dja ngare nganeni nawu Christ. Kunmekbe wanjh kunukka kundjalmak duninh. ²⁴ Dja ngaleng bu ngadjaldarrkid wanjh kunukka ngaye ngarrur-rkmirri kore bidyikarrme ngudberre. ²⁵ Nakka kunwoybuk, dja kunmekbekenh kunu ngaye ngaburrbun bu ngadjaldarrkiddi bolkkime ba bu kunmekbekenh karridjarrkni rowk ba bu karridjarrkmurrnggrayworren kore ngurriwoy-bukwon Jesus dja bu kuhni ngurrimarmarr dorreng. ²⁶ Wanjh kaluk bu ngaye ngamre yawoyhnan ngudberre, wanjh ngudda ngurri-wernhnjlngmakmen duninh kore ngurribelb-

merren nawu Christ Jesus bu nganmarnekurduyimerran ngardduk.

*Ngurrikurduyime Mandjad Nuye Jesus
Philippians 1:27-30*

²⁷ Kububuyika kunwern kambebme kadberre, dja njalehnjale ngunmarnekurduyimerran. Bonj, wanjh ngurridjalyime kunmakkenh kore maninjmanu kunwok kunmak manbu Christkenh. Kuhni wanjh ngaye bu minj ngamreyikan, dja ngaleng djalwobekkan ngudberre bu djarrehbeh, wanjh yiman ngudda ngurrihni kunmak. Wanjh ngaye burrbun ngudberre nawu ngudda ngurrihdjalmurrngrayek kunmekbekenh ngudda ngurriyimerran yiman ngurridjalkangedjihni dja mak ngurridjarrkmayalirohrokni bu ngurridjaldjarrkyime kore ngurbenmarnemulewan bininj rowk manbu kunwok manmak duninh kore kabiyolyolme Jesus.

²⁸ Dja minj ngurbenkengehme bininj nawu kabirridjare ngundingurdke. Kaluk bu bedda ngundinan ngudda ngurrikeleyak, wanjh bedda kabirriwohburrbun God nungan kabenbularbun bedberre, dja mak nungka ngungehke ngudberre. God kakurduyime rowk.

²⁹ God nungka nawu ngundjalkongibun dja mak kunmak ngunmarnekurduyimeng ngudberre, dja ngunmarnbom ngudberre bu ngurriwoybukwong kore Christ, dja mak ngunmarnbun ngudberre bu ngurridjakbekkan yiman kayime Christ nuye. God wanjh kuhni kakurduyime bu Christkenh. ³⁰ Yoh, ngudda nawu nguringalke kunwern kunyid bu kamarnbuyindan

dja mak manbu karohrok ngaye ngahkarrmi. Ngudda kandiwobekkani bu kerrngehkenhni ngakarrmi kunwern kunyid. Dja mak ngurrihd-jalburrbun bu ngaye bolkkime ngahdjalkarrme maninjmanu kunyid.

2

Bu Ngurribelmerren Christ, Wanjh Ngurri-marnedjaremerrimen

Philippians 2:1-4

¹ Ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ, wanjh nungka ngunkangemarnbom. Dja mak nungka ngunmarnedjareminj, dja kunu ngunnjilngmarnbom ngudberre. Ngurridjalkarrme rowk nawu Namalng-makkaykenh dja wanjh ngurribelbmerrinj kore ngurrikudjihminj. Ngudda mak ngurrikongiburren dja ngurridjalyimerren bu kunkongi dorreng kore ngudmandeleng.

² Mah wanjh, ngaye ngadjalmarmarr duninj bu ngudda ngurridjarrkwokmarnburren kundjalkudji bu ngurrimayalikudjihnin, bu ngudda ngurrimarnedjaremerrin nawu ngudmandeleng dja mak ngurridjarrkyimerran yiman ngurridjalkangekudjihnin dja mak ngurrimayalikudjihnin rowk.

³ Yuwn bu ngudmandeleng ngurriburlumerren, dja yuwn ngurridjare bu ngurriyurrhkerren. Ngurrimarladjworrimen. Yuwn bu ngudda kuninjkuu ngurrimayaliburlumerren. Bu ngurribebbehmayalibubuyika, wanjh kunu ngudman ngurrimayalibekkarrimen.

4 Yuwn ngudmandeleng bebbehbeh ngurridjalburrburren kore ngudberre, dja ngurridjalbidyikarmerren.

Ngad Karringunjdjikan Nawu Kawohrnan Kadberre Christ Jesus

Philippians 2:5-11

5 Ngudda ngurrimarnburrimen ba bu ngurrimayalirohrok yiman kayime Christ Jesus.

6 Nungka wanjh God duninjh, dja minj djareniwirrinj bu marnburrimeninj kundulkarre dorrengh nuye ba bu burlumerrimeninj yiman God rerrih.

7 Djal burrkyakni. Nungka djalbawong rowk dja marnburrinj yiman kayime djal yeng.

Dja nungandeleng marnburrinj bu yimerranj nawu bininj kabimarnedurrkmirri God. Wanjh kunu nungka yimerranj bu djalbininj duninjh.

8 Kunmekbekenh wanjh nungka danginj bu kurduyimerranj. Wanjh djalmarnburrinj nungandeleng kukmarladjworrinj. Nungka bidjalwernhwokmarrkmangi God dja kunu wanjh doweng. Kaluk nungka kurrmerrinj bu djaldoweng kore kundulk cross.

9 Wanjh kunmekbekenh kunu God bidjalwernkukenwong duninjh, dja mak bingeywong manmekbe kungey manbu mangeykuken duninjh bu kabengeyyurrhke manbu birringeybubuyika rowk.

10 Kaluk bu yerrekah karridjalmirndewarlahkenh bininj karrimarnebardurrukkurlhdan nuye Jesus, ngad bininj nawu karrihni kore kondah kurorre, dja nawu birridjalwernkenh kabirrihni kore heaven warridj, dja mak nadjalwern duninjh nawu kabirridi kore

kanjdji ngarre kurorre. ¹¹ Dja mak karridjal-mulewan rowk bu Jesus Christ wanjh nungka kadjalwohrnan rowk duninh, wanjh kunu karrikuniburlume God nawu Kornkumo.

God Ngunmarnedurrkmirri Kore Kukange Ngudberre

Philippians 2:12-18

¹² Mah wanjh ngudda nawu ngaye marnedjareminj ngudberre, ngudda wanjh kandiwokmarrkmangi munguyh bu kerrngehkenhni, bu ngaye karridjarrkni kore ngudda dja bu bolkkime ngaye ngahni djarreh, wanjh ngudda munguyh kandidjalwokmarrkmang ngaye. Bu bolkkime wanjh ngurridjalmarnedurrkmirrin God ba bu nungka karrurrkmirri nawu ngungehke ngudberre bu yerrekah. Ngudda wanjh ngurrimarnekenin yiman ngurrimarnekukdeldelme kore nungka nuye! ¹³ Yoh, God nungan kahdurrkmirri kore kukange ngudberre, dja nungka mak ngunmayaliborledke ngudberre ba bu ngudda ngurridjare ngurriwokmarrkmang kore nungka. Wanjh kunukka ngunwon ngudberre kundulkarre nuye ba bu ngudda ngurrikurduyime kunmakkeh kore nungka kadjare.

¹⁴ Mah wanjh, ngurrinjinlgmaknin kore ngurridjalmarnedurrkmirri nuye. Yuwn bu ngurriwokkihnjurluhnjurlukmi, dja yuwn bu mak

ngurridangwerren. ¹⁵ Ngurriburru, ngad kariyimerranj wurdwurd nuye God. Dja ngurrikangebelenin dja mak ngurridjalkurduyimen kunmak munguyh bu ngurridjalmaknin. Wanjh kunukka ngurrikukbame yiman mankokkarrng kore kondah kubolkmunun, kore birribuyika bininj kabirrikurduyime kundjalwarre duninj munguyh. ¹⁶ Dja wanjh ngudda munguyh ngurriyingkihkarreme kunwok manbu ngunmalngdarrkidwon. Wanjh kunu ngaye ngaburlumeren ngayemandeleng bu ngudda ngudberre kore kunbarnangarra nuye Christ, dja kunukka ngaburrbun bu ngaye minj ngadjalbolkmayi kore ngaye ngarrurkmirranging kore ngudda ngudberre. ¹⁷ Dja wanjh ngudda ngurriwernhwoybukwong God, dja ngurriyimerranj yiman kayime ngurrikanjcurrmerrinj nuye, dja mak ngurrimarnedurrkmirri nuye. Wanjh kunmekbekenh kunu ngaye wanjh ngadjalmarrmarr. Dja bu ngaye wardi ngarrowen yiman kayime ngakanjcurrmerren kore God, ngarridjarrkmarrmarr bu ngudda dorrengh. ¹⁸ Wanjh kunu kadjalrohrok, bu ngudda wanjh karridjarrkmarrmarr bu ngaye dorrengh.

Paul Benbeneyolyolmi Bininj Bokenh Nawu Timothy dja Epaphroditus

Philippians 2:19-30

¹⁹ Bu Jesus nawu Kawohrnan Rowk nganbidyikarreme, wanjh ngadjare bu ngamunkewe Timothy ngudberre bu baleh nuk kabolkyime, ba bu ngaye nganjilngmakmen bu ngayemandeleng

wobekkan ngudberre kore Timothy ngunmulewan. ²⁰ Nungka ngunmarnedjare ngudberre dja kadjare munguyh bu ngurridi kunmak. Wanjh kunmekbekenh nungka nadjalkudji bu gaya-woyh munkewe kore ngudberre. ²¹ Birribuyika bininj kore bedmandeleng kabirridjare, dja minj kabirriburrbun munguyh kore Jesus Christ kadjare. ²² Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu namekbe Timothy bu nungka nadjalmak bininj. Nungka wanjh nganedjarrkdurrkmirri ngaye yiman nabeywurd bu nganedjarrkmulewani manbu kunwok kunmak. ²³ Wanjh kunmekbekenh kunu ngaye ngabalmunkewe nungka. Dja med rerrih, ngaye nganan werrk bu baleh kakurduyimerran ngardduk. ²⁴ Ngaye ngahdjalmadbun nawu Kawohrn Rowk bu nganbidyikarme wanjh kunukka ngayeman ngamyikan ngudberre, wanjh darnkih kabolkyime.

²⁵ Dja mak ngaye ngadjare ngayolyolme waridj nabadbuyika bininj. Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu kangeyyo Epaphroditus nawu nganedanginj. Nungka nawu nganedjarrkdurrkmirri ngaye, dja nganebidyikarmerren bu ngad yiman kayime djuram* nawu Christ nuye. Ngudda wanjh ngurrimunkeweng nungka bu kumwam kore ngaye bu nganbidyikarme kore kunyid ngahkarmi. Wanjh bolkkime ngaye ngaburrbun bu ngabaldurndiwe ngudberre. ²⁶ Nungka wanjh njilngwarreminj bu ngudda ngurriyingkih wobekkan bu nungka

* **2:25** “Djuram” kamenyime “nawu soldier”.

dulkkihdukkihyoy, wanjh nungka bolkkime kadjare kabaldurndeng ngudberre, dja wanjh ngundjalmarnedjare. ²⁷ Nungka wanjh woybukkih djakkimukni bu darnkih dowimeninj, dja God bidjalkongibom nungka bu bidjalmarnbom. Nawu God ngandjalkongibuni ngaye warridj. Bu Epaphroditus dowimeninj, wanjh kunukka ngaye ngahdjalnjlngwarremeninj duninh. ²⁸ Wanjh kunmekbekenh ngaye ngadjare bulkkidj bu ngabalmunkewe bolkkime ngudberre ba bu ngudda ngurrinjilngmakmen bu ngurrinan, dja ngaye minj mak ngayawoyhkangewarre. ²⁹ Ngurrikima nungka bu kamre, bu kuninjkunukenh ngudda ngurrikukbelbmerrinj kore nawu Kawohrn Rowk bu ngurridjalnjilngmaknin. Ngudda wanjh munguyh ngurrbenburlumen bininj birrimak yiman kayime Epaphroditus. ³⁰ Nungka kuyindowimeninj bu nungka bidjalmarnedurrkmirri kore Christ. Nungka wanjh nganmarnekuyindowimeninj ngardduk bu nganbidyikarmeng, bu kunmekbekenh ngudda djarreh ngurrihni, dja ngudda minj kandibidyikarmeninj.

3

Ngurriburlumen Nawu Christ, Dja Yuwn Ngudmandeleng Ngurriburlumerren

Philippians 3:1-11

¹ Mah wanjh, nawu karridangerrinj, ngurridjalnjilngmaknin bu ngudda ngurridjarrkraworren bu kuninjkunukenh kore nawu Kawohrn Rowk! Ngaye ngabimbun nahn djarra bu

yawoyhbengdayhke ngudberre nawu kore ngaye ngokko bukkabukkang. Ngaye wanjh nganjilngmak bu ngakurduyime kuhni, wanjh kunukka ngudda ngunbidyikarrme ngudberre bu ngurri-nahnarrenkenh.

² Kab ngurrinahnarrimen! Birrimekbe nawu birriwarre bininj, wanjh ngaye ngayime bedda yiman duruk nabang! Bedda nawu kabirridjare ngundikanjdadjdajke ngudberre kore kunburrk ngudberre ngundilakkayenwon. ³ Ngudda dja ngaye, ngad wanjh yiman karrilakkayen duninh kore kunmalng kadberre, bu kumekbekenh kunu nawu Namalngmakkaykenh kumwam Godbeh bu kanmarnbun ngad karridi yiwarrudj God kore mandjad duninh. Ngad wanjh karridjalburluburlume nadjalkudji nawu Christ Jesus. Dja yuwn bu karriwoybukwon njalenjale kore djal bininjkenh. ⁴ Dja ngaleng, bu ngaye ngadjareniwirrinj wanjh ngaburlumerimeninj ngayemandeleng kore ngakurduyime bu djalbininjkenh! Nawu ngaye ngadjalkurduyimeng kunmak kunwernkenh bu ngabenyur-rhkeng nawu birribuyika bininj.

⁵ Ngaye wanjh ngandilakkayenwong bu ngaye wurdyawni bu kunkodjkeni eight. Ngaye ngaranginj kore namud nawu Israel benkebmawahmeng, dja mak ngarriedboni kore mawahmawah ngardduk Benjamin namud nuyeni. Dja mak ngardduk namud kore Hebrew dja mak ngaye warridj. Wanjh ngaye ngayimerranj Pharisee bu ngarriwernhkarrenahnani manbu mankarre ngadberreni, ngad nawu Jews bininj. ⁶ Ngaye ngawernhdurrkmirri maninjmanu

mankarrekenh, wanjh kunmekbekenh ngaye munguyh ngabendjalbuni nawu yiwarrudj bedberreni. Ngaye munguyh ngamarrkmayi manbu manmekbe mankarre dja ngaye minj ngabakke-meninj manmekbe manu Jews ngadberre.

⁷ Ngaye yimankek ngayimi manmekbe manu mankarre bu nganmarnbuyi bu ngakukenworrimeninij kore God. Dja burrkyak, wanjh bu bolkkime manmekbe minj manyawoyhkuken kore ngaye. Kaluk ngaye wanjh ngadjalwarnyakminj rowk, dja bolkkime ngadjaldjare ngaye ngamunkekadang nawu Christ.

⁸ Yoh, ngaye ngadjalbawong yehyeng rowk bu bolkkime ngaye ngaburrbun Christ Jesus nawu nganmarnewohrn nan ngardduk. Kuhni wanjh kunkimukkenh. Nawu nungka nadjalmak duninjh kore yehyeng rowk, nawu nungka nawernhkuken duninjh kore yehyeng rowk. Ngaye wanjh ngaweng rowk nawu ngahkarrmi ba bu ngadjalwernhkarrme nawu Christ. Bu bolkkime ngaye ngadjalyime nawu namekbe nabubuyika yiman kayime nawarre duninjh, nawu minj karriyawoyhdjare. ⁹ Wanjh bu bolkkime ngaye nganekukbelbmerrinj munguyh. Bolkkime minj ngaburlumerren bu ngahkarrme manbu mahni mankarre, manbu minj nganmarnbun bu ngamak nuye God. Burrkyak. Bolkkime God nungandeleng nganmulewan bu ngaye ngamak bu kunmekbekenh ngaye ngadjalwoybukwon nawu Christ. Djal bonj.

¹⁰ Yoh, ngaye ngadjaldjare warridj bu ngadjalburrbun Christ, dja mak ngadjare ngaburrbun God nuye kundulkarre kore birrolkkayh-

weng nawu Christ kore dowengbeh. Dja mak ngaye ngadjare nganekukbelbmerren nuye bu nganedjakbekkan Christ dorrengh, dja ngadjare yiman kayime ngarrowen yiman nungka kurduyimeng. ¹¹ Kunmekbekenh ngadjare bu Christ dja ngaye kore nganedjarrkdoweng wanjh ngaye ngarrolkkan bu yiman Christ dolkkang kore kundowikenh.

*Bu Christ Kanmey Kadberre
Philippians 3:12-17*

¹² Ngaye kuhni minj nganbangmekurduyimerangimeninj ngardduk, dja med. Minj nganbangmemarnbuyinj bu ngadjalmakniwirrinj duninj, dja med. Ngaye wanjh munguyh ngadjalrohrokme kunrayek dorrengh bu kuninjkukenh kore ngayemandeleng. Christ Jesus korroko ngandarrkidmey wanjh ngaye ngawernhrohrokme ba bu ngamang nawu kahdjehdjenyoy kore nungka kurrmeng ngardduk. ¹³ Mah, nawu karridangerrinj! Minj ngabangmemayinj nawu kayingkihyo ngardduk. Dja ngaleng ngaye ngadjalkurduyime kundjalkudji. Ngaye wanjh ngahdjalbengmidjdanj njalehnjale rowk kore ngakurduyimi kerrngehkenhni dja ngadjalrohrokme ba bu ngamang nawu God kakarrme ngardduk. ¹⁴ God ngankayhmeng ngaye bu nganebelbmerrinj nawu Christ Jesus, ba ngare kore kubolkmak heaven. Kunmekbekenh kunu ngaye ngadjaldjare ngare kore namakkaykenh duninj kadjehdjenyoy ba bu kalukburrk ngahmang.

¹⁵ Karridjalwern ngad bininj nawu karrikod-jkulumak, wanjh karriburrbun bu mandjad kunmayali kadberre. Dja nangale kadberre kaburrbun kore kunbuyika kunmayali, wanjh kabi-djawan God nawu kabibengdayhke ba kabengkan mandjad. ¹⁶ Ngad wanjh ngokko karriburrbun kore mandjad duninh karrihni, wanjh kumekbe ngad munguyh karridjalkurduyimen.

¹⁷ Nawu karridangerrinj, ngaye wanjh munguyh ngahngunjdjikan nawu Christ, wanjh ngudda ngurriraworrimen birribuyika bininj dorreng nawu ngandingunjdjikan ngaye. Ngurriwernhkurdunan bininj rowk nawu kabirrikurduyime mandjad yiman ngaye bukkabukkang ngudberre.

*Ngad Karridjalmadbun Nawu Christ
Philippians 3:18-21*

¹⁸ Birridjalmirndewern bininj kabirriwidnan Christ nuye kundulk cross, nawu bedda kabirridjalkurduyime kunwarre. Ngaye yingkihmarneyimeng bu ngabenyolyolmi kunwernhkah ngudberre, dja wanjh bolkkime ngaye wanjh ngayawoyhnalkbun bu ngabenmulewan bedberre.

¹⁹ Nawu bedda wanjh yerrekah kabirribularbuyindan rowk. Yimankek bedda kabirriyime manbu kundjare bedberre, makka wanjh bedberre god. Minj bedda kabirriyime, dja ngaleng kabirridjalburmerren yimankek birriyemiyak kore baleh kabirrikurduyime kunwarrekenh bedmandeleng. Munguyh kabirridjalburrbun yehyeng nawu kondah kurorrekenh. ²⁰ Bu ngad, wanjh karridjalburrbun kore kadberre

kunred heaven. Wanjh karridjalmadbun dja mak karridjare bu Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu kamyawoyhdurdeng kore heavenbeh bu mak kangehke kadberre. ²¹ Nungka nawu nawernhdulkarrekimuk duninh dja kamarnbun yehyeng rowk kayimerran kore nungka kadjare. Wanjh nungka kankukkerrngehmen manu kunburrk kadberre bu kanyemikang kadberre. Nungka kankukmarnbun kadberre bu karribur-rkyimerran yiman kayime nungka kunburrk nuye nawu namakkaykenh kore heaven.

4

Kunwok Berrewoneng Ngalbu Daluk Bokenh Philippians 4:1-3

¹ Mah nawu karridangerrinj rowk, ngaye nawu djalwernmarnedjare ngudberre, dja mak kunmekbekenh bu ngaye ngadjare yawoyhnan ngudberre. Ngudda nawu ngaye kandidjalnjilngmarnbun dja mak ngaye ngaburlumerren bu ngudberrekenh! Ngurridjalnin kore ngurridjalbelbmerrinj nawu Kawohrnan Rowk, yuwn bu ngurriwarnyakmulewarren. Bu ngaye wanjh munguyh djalmarnedjare ngudberre.

² Ngaye ngadjare benbenemarnewokdi ngunewoneng nawu daluk bokenh kunmekbe nawu ngunehni, ngudda ngalbu Yuwodia dja mak ngudda ngalbu Djintikki. Ngaye ngadjaldjare benbenedjawan ngunewoneng ngunemayalikudjinin bu kuninjkunukenh ngudda ngurrikukbelbmerrinj nawu Kawohrnan Rowk. ³ Yoh, dja djawan ngudda

yimak nawu ngarrdurrkmirri munguyh, bu ngudda yibenbenebidyikarmen benemekbe daluk bokenh nawu ngarridjarrkdurrkmirri bu ngaye dorreng kore kunrayekni duninh, kunmekbekenh bu bedda ngandibidyikarmeng ngaye kore ngahdurrkmirri manbu manmak kunwokkenh. Bedda dorrengni dja nawu Clement dja mak nawu birribuyika karridurrkmirri. Bedda nawu kabirringeybimbuyindi kore God nuye djurra bu kabenmulewan bedda nawu kabirridjalmimbi munguyh munguyh.

*God Ngunwon Kunmodmikenh Nuye
Philippians 4:4-9*

⁴ Mah! Munguyh ngurridjalnjilngmaknin kore nawu Kawohrnan Rowk! Ngaye yawoyhmarneyime ngudberre bu ngurridjalnjilngmaknin!
⁵ Munguyh ngurrimarneyimerrimen djal yelehyeledj ba bu birriwern bininj ngundikurdunan ngudberre kore ngurriyime. Kunmekbe bu ngurriburrbu nawu Kawohrnan Rowk wanjh darnkih kamre.

⁶ Yuwn bu ngurrikangewarremen munguyh kore njalehnjalekenh ngarre. Dja ngaleng ngurridjaldi yiwarrudj dja ngurridjaldjawa God bu ngurriyimanjbu munguyh kore nungka. ⁷ Wanjh God ngunwon ngudberre kunmodmikenh nuye. Minj nangale bininj kaburrbun manmekbe kunmodmikenh, dja nungka ngundjalwon bu ngudda ngurriwoybukwon nawu Christ Jesus, wanjh kunukka kore manu kunkange dja kunmayali ngudberre wanjh nungka ngunwernhnahan.

8 Njalewali mak ngadjare ngayime ngudberre nawu karridangerrinj. Baleh kab ngudabu kuninjkunukenh ba bu ngurriburrbun dja ngurrimayalimarnburren? Wanjh ngurridjalburrbun kore kunwoybukkenh kunmayali ngarre, dja ngurriburrbun kore ngurrikurduyime kunmakkenh, dja mak ngurriburrbu manbu kunmayali manu kankukbelewon, dja manbu mandjalmakkaykenh. Kab ngurrbenburrbu kore nawu bininj birrikurdumak, dja kore manbu mandjalmakkaykenh, dja bininj nawu kabirrikurduyime manbu njalekenh bininj birribuyika kabindiburlume. Kuninjkunu kunmakkenh wanjh kunmekbe ngudda ngurridjalburrbu munguyh. 9 Dja mak ngudda wanjh ngurridjalkurduyimen kore ngurriborlh-meng ngayekenh manbu wong ngudberre, dja kore kandibekkabekakang, dja nuk kandikurdunang ngaye. Wanjh ngurridjalkurduyimen rowk. Wanjh God nawu ngunwon kunmodmikenh ngudberre bu ngurridjarrkre.

Paul Yolyolmerrinj Bu God Kabimurrngrayek-won Munguyh

Philippians 4:10-13

10 Ngaye wanjh ngawernhnjilngmak dun-injh bu bolkkime ngudda kandiburrbun ngaye munguyh. Ngudda kandiburrbuni ngaye bu kerngehkenhni ngudda nawu djarreh ngurridi, bu minj njale kandimarnekurduyimeninj. 11 Ngaye wanjh kamak ngahni. Ngaye minj mak ngaya-woyhkukburrburren ngayemandeleng. Bu kuninjkunukenh ngaye ngahborlhmi bu ngadjalnjl-

ngmak bu ngaye minj ngamayi nawu ngadjareni.
¹² Dja mak yikahwi minj ngaye ngawernhmayinj,
 yikahwi ngaye ngakarrme wurd nawern. Djal
 bonj yiman baleh yarrkka, bu yiman kakur-
 duyimerran ngardduk, wanjh kunukka ngaye
 ngahdjalnjilngmak munguyh. Kunubewu bu
 mak ngakarrme manwern manme, dja mak
 yiman bu ngamarrwedowe, wanjh kunukka
 kunu ngadjalnjilngmak duninj. Ngaborlhmeng
 maninjmanu manbu kunmayaliwarlkkayindi!
¹³ Nawu Kawohrn Rowk ngandjalwon kun-
 ngudj nuye ba bu ngaye ngadjalmarnekurduy-
 ime njalenjale rowk munguyh.

*Paul yimeng, “Manjbun Ngudberre bu
 Kandibidyikarrmengkenh.”*

Philippians 4:14-20

¹⁴ Bu kuhni wanjh kunmak bu ngudda
 ngurridjareminj kandibidyikarmi kore kunyid-
 kenh ngardduk. ¹⁵ Dja kunbuyika ngayime.
 Ngudda nawu ngurrihni kore kabolkngeyyo
 Philippi, ngudda ngurriburrbuni bu kunmekbe
 ngaye nganmarnekurduyimerrangeni kore ker-
 rngehkenh bu ngarredjingmey ngahyolyolmi
 manbu kunwok kunmak ngudberre. Bu kun-
 mekbe bolkyimi, ngaye wanjh ngahbolkbawong
 kore kunred Macedonia, dja minj nangale
 bininj nawu yiwarrudj bedberre ngandikuk-
 woyinj nawu money. Dja ngaleng ngudda
 ngurridjalkudjini nawu yiwarrudj ngudberre
 bu kandibidyikarmi ngaye. ¹⁶ Dja warridj,
 bu ngaye ngadjalni kore kunred Thessalonica

dja money yak, wanjh ngudda kandimarne-munkeweyi money bu ngaye kandidjalbidyikar-rmi bu bokenhkah dja mak bu danjbikkah. ¹⁷ Ngaye minj djahdjawan bu kunwarddekenh ngudberre bu bolkkime. Dja ngaleng ngaye ngadjaldjare God ngunmarnbun ngudberre bu ngunwon nuye namakmak kore ngudda ngur-ridjalweymakmen munguyh. ¹⁸ Kaluk ngaye wanjh kamak bu ngahkarrme bolkkime kore nguddakenh, kunubewu mak ngakarrme nawu wurd nawern! Namekbe nawu Epaphroditus bu ngurrimunkeweng wanjh kumkang nawu ngurrikukwong ngaye ngardduk wanjh ngan-wong rowk. Wanjh kunukka yiman kay-ime ngudda ngurriwon God burudjang rerrih, nawu namakkaykenh nuye yiman kayime man-jmakkenh duninh kahmarnerung kore nun-gan nuye. ¹⁹ Yiddok ngudda mak ngurrid-jare bu ngudmandeleng ngudberrekih, wanjh God nawu ngardduk kahkarrme namakkaykenh duninh nawu yehyeng rowk kore heavenbeh, wanjh ngunwon ngudberre kore ngurribelbmer-rinj nawu Christ Jesus.

²⁰ Mah. Ngad wanjh karridjalburlumen God nawu Kornkumo kadberre bu munguyh djal munguyh. Wanjh bonj.

*Paul Benmarneyimeng Kunmakkenh
Philippians 4:21-23*

²¹ Ngurribenmarneyimen kunwok kunmak bedberre birribuyika nawu bininj nuye God nawu nungan nuyekih Christ Jesus. Nawu karridangerrinj rowk kondah ngarridjarrkni

ngaye dorreng h ngundimarnewokmunkewerren bu kunwok kunmak ngudberre. ²² Birriwern bininj nuye God ngundimarneyime kunwok kunmak ngudberre. Ngayime bininj nawu kabirrihni kore kunrurrk nuye nawu Caesar.

²³ Ngaye ngadjare Jesus Christ bu kahni kore kunmalng ngudberre. Amen.

God Nuye Kunmok
The Holy Bible in the Kunwijku language of Australia
copyright © 2018 Bible Society of Australia

Language: Kunwijku (Gunwinggu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 19 Jul 2021

1e76c3c7-fc1a-5488-bdac-9a98d749a074